

Ad-Soyad:

No:

Türkçe Çalışma Kağıdı

25

Cümle Bilgisi - Anlamlı ve Kurallı Cümleler

1. Aşağıda verilen ifadelerden cümle olanları işaretleyelim.

Sabır acıdır, meyvesi tatlıdır

Gecikmeden yola çıkalım

Çabucak gelmemi istedi

Kendi düşen ağlamaz

Gelecek yıl güzel bir yıl

Dünya ve Ay Güneş'in etrafında

Alışverişe beraber gidelim mi

Projeden düşük not alınca

Aramızda derin uçurumlar var

Çocuk cüzdanı kaptığı gibi

Sakar, beceriksiz, yalancı çocuk

Sıkıntıdan ne yapacağımı şaşırdım

Sana bu davranışı karşısında

Dün gece geç saatlerde

2. Aşağıda verilen cümlelerden kurallı olanlara "K", kuralsız (devrik) olanlara "D" yazalım.

Sudan sebeplerle çocukları azarlama.

Seninle gezmeye gidelim mi birazdan?

Akşam olunca üzerime hüznün çöker.

Söylendi sürekli seni bulamadığı için.

Amcamlara gitmek için yola koyulduk.

Mevsimlerden en çok kışı sevmiş.

Tiyatroya gitmek için hazırlandı.

Sıkıldım ödev yapmaktan.

Çiftlikte tavuklar, horozlar dolaşiyor durmadan.

Tavuğun biri kendini darı ambarında görmüş.

3. Aşağıda karışık olarak verilmiş kelimeleri kurallı cümleler haline getirelim.

→ ama - kitap - istiyorum - okumak - olmuyor

→ pastayı - hazırlamıştı - doğum - için - günü - özenle

→ yuvadan - birer - uçtular - çocuklar - birer

→ notu - aldım - bana - gelmemem - için - bıraktığın

→ bozulunca - yolda - kaldılar - arabaları - süre - uzun

4. Aşağıda verilen kuralsız (devrik) cümleleri yüklemelerini sona getirerek kurallı (düz) cümle haline getirelim.

korudum her zaman ailemi ve vatanımı

istemez görünen köy kılavuz

yurdumun her karış toprağı gözümde
tüter gurbette

yosun tutmaz yuvarlanan taş

kovarlar doğru söyleyeni dokuz köyden

kalkar körle yatan şaşı

dengeli beslenmelisin sağlıklı olmak için.

mutfağı temizleyememiş yorgunluktan

çocuğun kıyafetleri küçük geliyordu üzerine

annesinin yüreğı taş olmuştu sanki

1. Aşağıdakilerden hangisi kurallı bir cümle değildir?

- A) Dikkat etmiyor değilim ki sağlığım
- B) Bu balonların renkleri hiç güzel değil
- C) Hiçbir şey umrunda değilmiş
- D) Size o gün gelen ben değilim

2. "hazırladım sen gelmeden önce

I II III
kahvaltıyı
 IV

Yukarıdaki cümlenin hangi kelimeleri yer değiştirirse, cümle kurallı olur?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve IV
- D) II ve IV

3. "Gülümseme bana bunca yaramazlık-tan sonra." cümlesinin kurallı olması için hangi kelimenin sona gelmesi gerekir?

- A) gülümseme
- B) bunca
- C) bana
- D) yaramazlıktan

4. 1. hakkında 2. dün akşam
 3. senin 4. konuştum
 5. babanla

Yukarıdaki kelimelerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulursa sıralama nasıl olur?

- A) 2 - 5 - 1 - 4 - 3
- B) 5 - 2 - 1 - 4 - 3
- C) 2 - 5 - 3 - 1 - 4
- D) 2 - 1 - 4 - 3 - 5

5. Aşağıda verilenlerden hangisi bir cümle değildir?

- A) Sonbaharın gelişi yaprakların sararmasından belliydi
- B) Ağaç hışırtıları arasında derinden esen bir rüzgar
- C) Rüzgar ağaçları ve yaprakları bir yana bir bu yana savuruyor
- D) Kışın habercisi olan sonbahar en hüznü mevsimdir

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kuruluş bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Yemek yemediği her halinden belliydi.
- B) Kuruldu sofraya hiç utanmadan
- C) Hiç nefes almadan yemeği midesine indirdi.
- D) Kimseye "eline sağlık" demedi.

7.

kuzuları	görünce	kurdun
I	II	III
kabardı		iştahı
IV		V

Yukarıdaki sözcüklerden kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturursak son iki sözcük hangileri olur?

- A) I ve III
- B) III ve II
- C) IV ve III
- D) V ve IV

8. Aşağıdakilerden hangisi kurallı bir cümledir?

- A) Dili yok kalbimin.
- B) Şikayetim yalnız sana.
- C) Ne kadar sitem etsem bilmem ki ona?
- D) Beni zaten o anlayamaz.

9. "Elden gelen öğün olmaz, o da vaktinde gelmez."

Yukarıdaki cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kurallı cümlelerden oluşmaktadır.
- B) Kuralsız cümlelerden oluşmaktadır.
- C) Bu cümle bir atasözüdür.
- D) Virgülle birbirine bağlanmış iki cümle vardır.

10.

I. kendime	II. geldim
III. uyuduktan	IV. sonra

Yukarıda verilen kelimelerden hangisi olmazsa bu kelimeler cümle oluşturamaz?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kurallı bir cümle değildir?

- A) Oyun oynadıktan sonra kalktı.
- B) Konuşulanların hepsini duydum.
- C) Yazı yazmayı seviyordu.
- D) Görmüyor gözlerim yaşlandığım için.